

ΚΟΡΙΝΝΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΝΥΔΑΗΣΣυνδρομή ἔτησίαι: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 8 ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 12.—Ἐκαστον φυλ. τιμᾶται λ. 10.—Γραφεῖον Κο-
ρίννης, ἐν τῷ τυπ. τῆς Κορίννης.—Αἱ τὸ περιοδικὸν ἀφορῶσαι ἐπιστολαὶ διεσθύνονται πρὸς τὸν ἐκδοτὴν.ΕΚΔΟΤΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΙΩΤΗΣ

ΞΑΒΕΡΙΟΣ ΜΕΡΚΑΔΑΝΤΕΣ

Τῆ 5(17) Ἰανουαρίου 1871 ἀπεβίωσεν εἰς Νεάπολιν τῆς Ἰταλίας εἰς τῶν περιφημοτέρων διδασκάλων τῆς ἰταλικῆς μουσικῆς, ὁ Ξαβέριος Μερκαδάντες. Ἐγεννήθη εἰς Altamura, πόλιν τῆς ἐπαρχίας Bari τὸ 1798, ἢ κατὰ τὴν γνώμην ἄλλων εἰς Νεάπολιν, κατὰ δὲ τὸν βιβλιοφύλακα τοῦ ἐκεῖ μουσικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου Florimo ἐγεννήθη τὰς 28 Νοεμβρίου 1797 ἐν Νεαπόλει ἐκ τῆς Ῥόζας καὶ Ἰωσήφ Βία.

Δωδεκαετῆς εἰσήλθεν εἰς τὸ μουσικὸν γυμνάσιον τοῦ Ἁγίου Σεβαστιανοῦ ἐν Νεαπόλει, ὅπου ἐξεπαιδεύθη εἰς τὸ τετράχορδον καὶ τὸν πλαγιάυλον, ἀποκατατηθεὶς κατόπιν διευθυντῆς τῆς ὀρχήστρας. Ἀφοῦ ἔλαβεν ὁμως τὸ ἀπολυτήριόν του παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς σχολῆς Zingarelli, κατέγεινεν εἰς τὴν σπουδὴν τῆς συνθέσεως, τῷ δὲ 1810 παρέδωκεν ἐπὶ σκηναῆς τοῦ θεάτρου Ἁγίου Καρόλου τὸ πρῶτον αὐτοῦ μουσοπόνημα, τουτέστι τὸ μελόδραμα «ἡ Ἀποθῆσις τοῦ Ἡρακλέους», ὅπερ παρέστη τὸ αὐτὸ ἔτος μετὰ τοῦ κωμικοῦ μελοδράματος «Ἐχθίασις καὶ Σταθερότης», ἀμφοτέρα δὲ τὰ ἔργα του εὐηρέστησαν, τὸ κοινόν. Τὸ ἐπιὸν ἔτος «ὁ Ἀνακρέων ἐν Σάμῳ» ἄλλο μελόδραμα τοῦ ἰδίου, ἔσχεν ἐπιτυχίαν εὐτελεστέραν. Ἐκτοτε ὅλαι αἱ σκηναὶ τῶν ἰταλικῶν θεάτρων ἠνεφέχθησαν πρὸς τὸν νέον μουσουργόν.

Τὸ μουσικὸν στάδιον τοῦ Μερκαδάντε, καίτοι ἀνεχαιτίστη ἐνίοτε ἐκ τῶν μὴ πάντοτε εὐνοικῶν ἐπιτυχιῶν, εἶναι ὁμως τοιοῦτον, ὥστε νὰ καταταχθῇ ἐν τῇ κλασικῇ σειρᾷ τῶν πρωτίστων ἰταλῶν μουσουργῶν. Ἐν Ῥώμῃ ἐξήγειραν ἄκρον ἐνθουσιασμόν τὰ δύο κωμικὰ αὐτοῦ μελοδράματα «ὁ Μεταμεληθεὶς Ζηλότυπος» καὶ «Σκηπίων ἐν Καρχηδόνι.» Τῷ 1821 ἀπέτυχεν ἐν Βολωνίᾳ ἡ «Μαρία Στουάρτη», τούναντίον ἐν Μιλάνῳ τὸ μελόδραμα

«Elisa e Claudio» παρήγαγε τηλικούτον ἐνθουσιασμόν, ὥστε οἱ τότε κριτικοὶ παρελλήλυσαν τὸν Μερκαδάντε πρὸς τὸν Ῥοσσίνην.

Διὰ τοῦ «Elisa e Claudio» μελοδράματος τοσοῦτον πλουσίον ἐπὶ ἀνθηρᾷ καὶ ζωηρᾷ μελωδίᾳ, κηταμένου δὲ λαμπροτάτην φήμην καὶ ἐπιτυχίαν πρῶτον εἰς Μιλάνον, εἶτα δὲ εἰς ὅλα τὰ θεάτρα τῆς Ἰταλίας, εἰς Βιέννην, Μαδρίτην, Λισβῶνα καὶ πολλαχόσε, ὁ Μερκαδάντες ἐγένετο ἤδη περιώνυμος ἐν Εὐρώπῃ.

Μετὰ τὸ 1824, ἐπανῆλθεν ἐκ Βιέννης, ὅπου δὲν ἤρσσαν πολὺ τὰ ἔργα του. Μετέβη ἀκολούθως εἰς Ἰσπανίαν, ὅπου ἔδρεψε νίκας πρὸ πάντων εἰς Κάδικα, τὸ μελόδραμα «Ἀντεκδίκησις» ἐχειροκροτήθη μεγάλως ὡς πρότερον ἐν Νεαπόλει. Τὸ μόνον ὁμως μελόδραμα, ὅπερ ἐξήγειρε μέγαν θόρυβον καὶ ἀπλετον δόξαν περιῆψε τῷ ὀνόματί του, τῷ 1830, καὶ ὅπερ βεβαίως ἀξιοῦται νὰ συγκαταριθμηθῆται μετὸς τῶν ὠραιότερων προϊόντων τῆς ἰταλικῆς μουσουργίας εἶναι «ὁ Ὀρκος».

Κατὰ τὸ 1836 ἔγραψεν ὁ Μερκαδάντες διὰ τὸ Ἰταλικὸν θεάτρον τῶν Παρισίων κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Ῥοσσίνη τοὺς «Ληστὰς», μελόδραμα, οὐτινος ἡ πτῶσις ἀκαριαία ἐπῆλθε, καίτοι ἐξετελέσθη ὑπὸ τῶν καλλιτέρων τῆ ἐποχῆς ἐκεῖνη ἀοιδῶν, Rubini, Laplace, Tamburini καὶ Grisi, ἐνῶ τούναντίον «Αἱ Δύο περίδοξοι Ἀντεράστριαι» ἄλλο μελόδραμα παραστάθεν ἀκολούθως κατέπληξε τὸ κοινόν διὰ τὴν εὐροίαν τῶν μουσικῶν ἰδεῶν καὶ τὴν εὐρωστίαν τοῦ ὕφους, δρεψάμενον ἐπιτυχίαν καὶ νίκην λαμπράν. Τῷ 1842 παρεστάθη ὡσαύτως ἐν Παρισίοις ἡ «Ἐστία» ἣτις δὲν ἔσχε τοὺς θριάμβους ἐκείνους, οὗς κατόπιν ἔδρεψατο ἐν Ἰταλίᾳ, ὅπου ἀποκατασταθεὶς ὁ Μερκαδάντες διωρίσθη διδάσκαλος τῆς ἐν Νοῦάρα Μητροπόλεως, ἀκολούθως δὲ Διευθυν-

της του μουσικού εκπαιδευτηρίου εν Νεσπό-
λει, διαδεξάμενος τον Τσιγγαρέλην, αποθα-
νόντα. Το 1856 το Ίνστιτούτο της Γαλλίας
έξελέξατο αυτόν μέλος τακτικόν αυτού εις
άντικατάστασιν του L. Canina, το δε 1868 ή
Α. Μ. ο Βίκτωρ Έμμανουήλ έτίμησεν αυτόν δια
του μεγάλου παρασήμου των Ίπποτών, ο-
περ αναβιβάζει εις ευγένειαν και απονέμε-
ται μόνον προς τους έξόχους εν τοις γράμ-
μασι, τέχναις και επιστήμαις.

Η μουσική του Μερκαδάντε, ιταλική τον
χαρακτήρα, είναι αρμονική και αφελής, φυ-
σική και πλουσία ή οργανική αυτής διά-
ταξις είναι άπειρος και απλή, ή μελωδία
σθεναρά ιδεών, ενίοτε όμως ελλιπής πρω-
τοτυπίας και ευρύτητος. Άλλ' εάν σκεφθώ-
μεν ότι ο ένδοξος ούτος μουσικοδιδάσκαλος
βιώσας ειργάσθη κατά το ουχι βραχύ αυτού
διάστημα των τεσσαράκοντα έτών, θέλομεν
κατανοήσει τον κάλαμόν του ταχέως γράφον-
τα, δηλονότι έτόνιζεν ούτος λίαν έσπευσμέ-
νως χάριν εφημέρου εν ταίς θεάτροις θρι-
άμβου και ουχι μάλλον χάριν έντελείας.
Πλήν άλλ' όμως δεόν εισέτι να όμολογήσω-
μεν ότι ο Μερκαδάντε ήχημασεν εις περίοδον
χρόνου, καθ' ήν το τηλαυγές άστρον του
Ροσσίνη έπεσχίαζε πάντα τ' άλλα εν Ιτα-
λία, διό ή δόξα τούτου έβλαψε τον Μερκα-
δάντε όχι όλίγον.

Έκτός των άλλων προμνημονευθέντων
μελοδραμάτων ο Μερκαδάντες έτόνισε πολλά
άλλα, εν οίς και τα Andronico e Didone, Nitro-
ci, La Donna Caritea, La Zaira, Gli Orazi e Cur-
tazi, La Violetta, Uggero il Danese, il Bravo,
Francesca Donato, άτινα έσχον όλίγην φήμην,
καίτοι όχι όλίγα τεμάχια τούτων υπερέχουν
έπι μουσική καλλονή, ιδίως δε εις τας «Δύο
περιδόξους Αντιζήλους» εις τον «Παληκα-
ράν» εις την «Έστιάδα» εις τους «Όρα-
τίους και Κουριατίους» υπάρχουν τεμάχια ά-
ξια να συναμελλώνται προς τα καλλίτερα του
«Όρκου.»

Ο Σαβέριος Μερταδάντες λοιπόν άνήκει
αναμφιβόλως εις την περιδοξον εκείνην ό-
μάδα των μουσικοδιδασκάλων, ήτις από του
Ροσσίνη μέχρι του Βέρδη κατηγλάησε την
Ιταλίαν δι' άθανάτων έργων. Έκλείσαν λοι-
πόν και ούτοι τω όντι την πατρίδα των συν-
εργασθέντες προς την ύψηλήν θέσιν ήν κα-
τέχει σήμεραν μεταξύ των ένθων.

Έκ του Ιταλικού

Δ. Δ. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ

Σημειώσεις νέας τυφλής

(από το ισπανικό)

Συντ. 161 σελ. 107

ΓΡΑΜΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ

Δέν είπα εισέ κανένα ποῦ έμαθα αυτό το
θλιβερό και κρυφό μυστήριο· ή μάττα μου θα
άπελιζότατε, αν έμάθαιτε ποῦ όλαις ή φροτί-
δες, για να μου κρύψη τη φτώχια της, εσιαθή-
κατε ανώφελαις. Άκολουθώ εγώ να δείχνω πώς
πιστεύω με ειλικρίνεια εις το πλοῦτος του σπι-
τιού μας· αποφάσισα όμως να το βοηθήσω.

Ο κύριος Δε-Σαούλ, αυτό είναι το όνομα του
αγαπητικού μου, εξαράλθε να με ιδή, και, ο
Θεός να μου το συχωρέση, έκατα τη χαϊδεμένη
όμπρός τον.

— Έχεις πάντα για μένα την ίδια αγάπη;

— Ναι, αποκρίθηκε. Σε αγαπάω, γιατί είσαι
ώραία, έχεις μίαν όμορφιά σπάνια, άθωα και
ταπεινή.

— Πώς είναι το κορμί μου;

— Έλεύθερο, λυγρό σαν τη λυγρή.

— Α! και το μέτωπό μου;

— Πλατύ και λευκό σαν ελεφαντένιο και καλ-
λίτερο άκόμη.

— Αληθινά; και έβάλληκα να γελάω.

— Τι σε κάνει τόσο χαρούμενη;

— Μία ιδέα· είσαι καθρέφτης μου, καθρεφτι-
ζομαι 'ς τα λόγια σου.

— Επόθουνα, παρθένα αγαπημένη, να ήτατε
πάντα έτσι.

— Και ήθελες συγκαταεύσει;...

— Να ήμαι ο πιστός σου καθρέφτης και να
δείχνω όλαις ταίς όμορφάδαις σου, όλαις ταίς
άρεταίς σου. Αποφάσισε να γένης γυναικά μου·
έχω μία μικρή κατάσταση, τίποτα δε θα μάς λεί-
ψη, και με προσοχή θα φροτίζω για την ευτυ-
χία μας.

Άκούοντας αυτά τα λόγια, έστοχάστηκα τους
γορέους μου, ποῦ με το γάμο μου ήθελε αλαφρο-
θοῦνε από ένα βαρύν φόρτωμα, και με τη βοήθεια
και την επιτροπή μιανού πλούσιου γαμβρού ήθελε
λυτρώσουνε από τη φτώχια.

— Αν ήθελε αποφασιστώ να γένω γυναικά
σου, αποκρίθηκε, ή περηγάρεια σου, σαν άντρας,
ήθελε προσβληθῆ· εγώ δε θα ήμπορούσα να σε
ιδώ.

— Α! είπε ο κύριος Δε-Σαούλ, πρέπει να
σου ξεμολογηθῶ ένα πράμμα.

— Πές.

— Είμαι ένα δυστυχημένο τέκνο της φύσεως,
ασχημοκαμωμένος· δέν έχω ούτε το πρόσωπο όμ-
μορφο, ούτε το δέρμα λευκό, ούτε το προβάτιμα
ευγενικό· και για μεγαλείτερη δυστυχία, μία
άρρώστια, ποῦ τώρα δέν έχει πλεία δύναμι,
γιατί όλοι κεντρόνονται με την ίδια, μου εκατά-
φραγε άσπλαγχνα τα μάγουλα... το βλέπεις· ποῦ
παίρνοντας εγώ για γυναικα μία τυφλή δείχνω-
μαι εγωϊστής· μου λείπει ή φιλανθρωπία.

Εγώ του έδωκα το χέρι.

— Δέν ήξέρω, αν ήσαι πολύ ανστηρός εις τον
εαυτό σου, αλλά σε στοχάζομαι πώς είσαι καλός
και ειλικρινής· δέξου με, λοιπόν, όπως είμαι,
τίποτα τουλάχιστο δε θα με κάμη να σε άλησμο-
νήσω· ή αγάπη σου θα ήναι για με μία όασι εις
την έρημία της νύχτας.

Κάνω καλά ή κακά; δέν ήξέρω, αγαπημένη
μου Άρρα· βοηθάω όμως τους γορέους μου· ίσως
εῦρηκα πασπατεύοντας τον καλό δρόμο.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΕΜΠΤΟ

Είμαι υπόχρη εις την καλή σου φιλία για
ταίς ευχαίς και τα συγχαρίσματα όποῦ είναι
γιομάτο το γράμμα σου. Ναι, είναι δύο μήνες,
όποῦ έπαρτρεύτηκα και βρίσκομαι ή πλείον ευ-
τυχημένη γυναικα εις τον κόσμο· τίποτα δε μου
λείπει· ο άντρας μου με λατρεύει, οι γορέοι μου,
ποῦ δε με χωριστήκατε, με καμαρόνουν, και
οὔτε το φῶς μου στερεομαι, γιατί ο Έδμόνδος
βλέπει για τους δύο μας.

Την ήμερα του γάμου μου, ο καθρέφτης μου,
έτσι τότε κράζω, μου έδειξε με προθυμία την
είκόνα μου· σα νύφη· αυτός μ' έκαμε να μάθω
ποῦ το νυφικάτικο φόρεμα δε μου έστεκε άσχημα,
και όποῦ το στεφάνι από νερατζάρθη έκατε όμ-
μορφη παρησία εις το μέτωπό μου. Στοιχιματίζω
ά μου εῦρης καθρέφτιδαις της Βενετιάς πιστοῦς
με τόσην αλήθεια.

— Σά σε βλέπω, μου είπε την άλλη μερα ο
Έδμόνδος, δε μιλώ αλλά συλλογίζομαι.

Το βράδυ τρογυρίζουμε μαζί εις τα περιβόλια,
και με κάνει να θαναμάζω τ' άνθη από την ευω-
δία τους, τα πουλιά από τον κηλαϊδισμό και
τους καρπούς από τη γεῦσι και από τη γλυκάδα

του πιασίματός τους. Κάποτες πάμε 'ς το θέατρο,
και εκει άκόμη με την αξιοσύνη του μου δείχνει
ό,τι τα κλεισμένα μάτια μου δε δύνωνται να
ιδούν. — Ω! τι με μέλλει για την άσχημάδα
του; τι είναι όμορφο ή άσχημάδα δέν ήξέρω,
όμως ξέρω τι είναι άγάπη και καλοσύνη.

Και αυτή τη φορά άκόμη, αγαπημένη Άρρα,
χάρου για την ευτυχία μου.

ΓΡΑΜΜΑ ΕΚΤΟ

Άρρα, είμαι μητέρα, μητέρα μικρής κόρης,
και να την ιδώ δε δύναμαι! Λένε πως είναι
μάγεμμα ή όμορφάδα της, θέλουνε πως να είναι
ή ζωντανή είκόνα μου, και εγώ δε δύναμαι να
την καμαρώσω! Α πόσο δυνατή είναι ή αγά-
πη της μάττας! Έσυγκαταρεύσα, χωρίς να
βαρυναρδίσω, να μη βλέπω το γαλάζιο χρώμα
τούραου, τα λαμπρά άνθη, τα μάτια του άν-
τρός μου, των γορέων μου, εκεινωρε όποῦ με ά-
γαπάτε, και μου φαίνεται ποῦ δέν ήμπορώ να
αποφασιστώ να μη βλέπω τη θυγατέρα μου! Ω!
αν το σκοτεινό ματόδεμα ποῦ σκεπάζει την όψη
μου έπεφτε για μία στιγμή, για ένα δευτερόλε-
πτο μονάχα· αν εδυνάμουνα να την ιδώ, όπως
φαίνεται ή άστραπή όποῦ χανεται άμέσως, πόσο
ευτυχημένη και περηγάρη θα ήμουνα για όλη
μου τη ζωή!

Ο Έδμόνδος εδῶ δέν είναι καλός να γένη
καθρέφτης μου· όσο και ά' μου λέη ποῦ αυτό το
άγγελουδι έχει μαλλιά χρυσογόουρα, μεγάλα
και γλυκά μάτια, ένα γέλιο όλο μαργαριτάρια
και βόδα, τι με ώφελεί; Εγώ δέν ήμπορώ να
ιδώ την αγαπημένην μου θυγατέρα, όταν άλλόνη
κατά μένα τα χεράκια της.

ΓΡΑΜΜΑ ΕΒΔΟΜΟ

Άγγελος είναι ο άντρας μου! Ξέρεις τι συ-
νεργάζεται; Είναι ένας χρόνος ποῦ με γιατρο-
σοφάει, χωρίς να το ξέρω. Θέλει να μου ξανα-
δώση το φῶς, και γιατρός είναι ο ίδιος!...
αυτός ποῦ έμαθε μίαν επιστήμη ενάντια εις την
άπαλή του ψυχή για να γλυτρώση μία δυστυχι-
σμένη από τα κακά ποῦ βασανίζουν τον άνθρωπο.

— Άγγελε της ζωής μου, μου είπε έχθές, ξέ-
ρεις ποῦ έχω ελπίδαις;

— Αλήθεια!

— Ναι, αυτό το βρέξιμο ποῦ σ' έκατα να
κάνης τάχα για να σου όμορφαινη το πρόσωπο,

ἦταν προετοιμασία γιὰ ἄλλο πρᾶγμα, πολὺ σοβαρότερο.

— Ποιό;

— Τοῦ καταράχτη ἢ ἐγχειρίσι.

— Καὶ δὲ θὰ τρέμῃς;

— Ὅχι, τὸ χέρι μου θὰ εἶναι στέρεο, γιατί ἡ καρδιά εἶναι δίκη σου.

— ὦ! τοῦ εἶπα σφίγγοντάς τον ἔς τὴν ἀγκαλιά μου, δὲν εἶσαι ἄνθρωπος ἐσύ, ἀλλὰ ἄγγελος τῆς ἐσπληχρίας.

— Ἄ! ἀποκρίθηκε ἀγκαλιασέ με μία φορά ἀκόμη, ἄφησέ με ν' ἀπολαύσω αὐταῖς ταῖς ὑστερίαις στιγμαῖς τῆς χαρᾶς.

— Τί θέλεις νὰ ᾄῃς, φίλε μου;

— Ποῦ γλήγορα, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, θὰ λάβῃς τὸ φῶς σου.

— Καὶ τότες;

— Τότες θὰ με ἴδῃς, ὅπως εἶμαι τιποτένιος καὶ ἄσχημος.

Εἰς αὐτὰ τὰ λόγια μου ἐφάνηκε ποῦ μία λάμψη ἔλαμπε ἔς τὸ σκοτάδι μου ἦταν τὸ λογικὸ μου ποῦ τὸ ἐφώτιζε ὡσὰν λαμπάδα.

— Ἀφέντη, τοῦ ἀποκρίθηκα σηκονόμενῃ ἂν δὲν πιστεύῃς εἰς τὴν ἀγάπη μου, ἂν στοχάζεσαι ποῦ ὅπως καὶ ἂν ἔγῃς τὸ πρόσωπο, δὲ θὰ ἦμαι δούλα σου ὑποταγμένη, ἄφησέ με εἰς τὸ σκοτάδι, ἔς τὸ παρτοτεινὸ χάος μου.

Δὲν ἀποκρίθηκε, ἀλλὰ μοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι.

Ἡ ἐγχειρίσι, ὅπως μοῦ εἶπε ἡ μάγνα μου, θὰ γένη εἰς ἕνα μῆνα.

Ἐξαγάγερα εἰς τὴν ἐνθύμησι ὅτι εἶχα ἀκούσει γιὰ τὸν ἄντρα μου. Ἡ μάγνα μου μοῦ εἶπε ποῦ εἶναι σκεβρός, ὁ πατέρας μου λέει ποῦ εἶναι καταραφλός. . . ἢ Ἐλένη, ἡ δουλεύτρα μας, πῶς εἶναι γέροντας. . .

Νὰ εἶναι σκεβρός εἶναι φταίξιμο τῆς τύχης.

Νὰ ἦναι καταραφλός, εἶπεν ὁ Λαβατέρ, εἶναι ἀπόδειξι δυναμωμένου λογικοῦ.

Τὰ γεράματα ὅμως. . . κάνουν θλίψη. . . Καὶ ἂν ἡ φρόσις ἦθελε, γιὰ κακὴ τύχη, ἀκολουθήσει τὸ δρόμο τῆς, ἂν ἐμελλε ν' ἀπαιθάνη πρῶτα μου. . . μοῦ ἔμενε λιγώτερος καιρὸς νὰ τὸν ἀγαπήσω.

Ἐν τὸ ὕστερο, ἀγαπημένη μου, ἂν θυμᾶσαι ταῖς ιστορίαις τῆς «Ἀποθήκης τῶν Παίδων,» ὅπου

φωνῇ, ἐγὼ μὲ τὸ τοῦ καὶ μὲ τὴν καρδιά, θὰ συμφωνήσης ὅπου βρισκομαι εἰσὲ μία θέσι ὅμοια μὲ ἐκεῖνη τῆς «Ὀμορφῆς καὶ Κακῆς» χωρὶς νὰ ἔχω τὸ καταφύγιο τῆς μεταμόρφωσις.

Ὡστόσο δεῖσου γιὰ ἴμενα, ποῦ, ἂν ὁ Θεὸς βοηθήσῃ, ποῖς ξέρει ἂν θὰ ἔμπορέσω γλήγορα νὰ διαβάσω τὰ ἀγαπημένα γράμματά σου.

(ἔπεται τὸ τέλος)

ABEA

Ἡ ΓΥΝΗ

Ὁ Προόπτης Θεός, οὗ τινος ἢ ἀνεξάντλητος καὶ ἄπειρος ἀγαθότης ἐπαγρυπνεῖ ἐφ' ὅλου τοῦ συμπαντος, ἀπὸ τοῦ μεγαλειτέρου ἀστέρος ἄχρι τοῦ ἐλαχίστου μορίου κόνεως, ὅστις τὸν βαλσαμῶδη χυμὸν περιέκλεισεν εἰς τῶν ἀνθέων τὸν κάλυκα ὑπὲρ τῶν φιλοπόνων μελισσῶν, ἐπιδαψιλεύων τὸ προσφιλέστατον τῷ ἀνθρώπῳ, τὴν ὑπαρξίν, ἐπλασε τὴν γυναῖκα, εἰς τὴν καρδίαν τῆς ὁποίας ἐνεφώλευσε τὸ μέγιστον καὶ ἀγνότατον τοῦ ἔρωτος αἰσθημα.

Τὸ μὲν ἀγγελικὸν μέτωπόν τῆς ὑπὸ καλλονῆς ὁ Πάνσοφος περιεκάλλυνε καὶ συμμετρία καθωράϊσεν, ἐπὶ δὲ τὰ χεῖλη τῆς ἐνέπνευσε θεῖον μειδίαμα· εἰς τὰ ὄμματα αὐτῆς προσήλωσε βαθυλαμπὲς γοητευτικὸν βλέμμα, εἰς δὲ τὰς λευκοφαίους παρειὰς τῆς ἔχρισε ῥόδα καὶ κρῖνα, καὶ ἅπαν αὐτῆς τὸ σῶμα ἀπὸ θέλητρα καὶ χάριτας κατέκλυσε. Ἐν τῇ φωνῇ αὐτῆς ἐναρμονίως ἐτόνισεν οἰονεὶ ἱερὰ λύρα, ἀφατόν τινα μολπὴν, ἣτις ἀντηχεῖ εἰς τὰς παγερὰς καὶ μελαγχολικὰς ἡμῶν νύκτας; ὡσεὶ μελωδικὴ τοῦ οὐρανοῦ ἠχώ, καὶ ἔθηκεν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς θησαυρὸν μαρμαίροντα, ὁπόθεν ὁ ἔρωσ ἀναβλύζει εἰς ῥυακας καθαρὸς ἀείποτε καὶ διαυγεῖς.

Ὅτε δὲ τῇ προνοητικῇ Αὐτοῦ χειρὶ ἐδημιούργησε τόσῳ εὐγενὲς καὶ ὠραῖον πλάσμα, — «Ὑπαγε, τῷ εἶπεν, ἔσο σύντροφος τοῦ ἀνδρὸς καὶ σύμβουλος κατὰ τὴν ἐπίγειον αὐτοῦ ὁδοπορίαν· καταγλάϊζε τὸν βίον του εὐτυχία καὶ ὀλιότητι, ἀποκαθίστα γλυκυτέρας τὰς τέρψεις του, ἦττον πικρὰς τὰς θλίψεις του καὶ ἐπαχθεῖς ὅπως δὲ ἐκεῖνος σὲ γεραίρη, σὺ ὀφείλῃς νὰ παρίστασαι αὐτῷ, καθ' ὅλον τοῦ βίου του τὸ στάδιον, ἐρώσα φίλη, σύζυγος, μήτηρ, θυγάτηρ.

Ἡ οὐράνιος δ' αὐτῇ κηδεμών, πιστὴ τῇ παραδοθείσῃ ἐντολῇ, ἀποδύεται εἰς ἀγῶνα διηνεκῇ τοῦ διαχέειν ἐν ταῖς καρδίαις τὸ μέλι, ὑπερ ἀπηνῆς εἰ-

μαρμένη πικρῶς δι' ἀψιθίου ἐπινοτίζει. Ἡ γυνὴ μᾶς ὑποφυλάσσει παραμυθητικὸν βάλσαμον, ἵνα τὰς πικρὰς τοῦ βίου μας ἡμέρας διαγλυκαίνῃ, ἐπιχέουσα σταγόνας ἀναψύξεως ἐν τῷ μέσῳ τῶν κακουχιῶν μας· ζεῖδωρόν τι βότανον, ἱαματικὴν ἀποπνέον εὐωδίαν, κατὰ τὰς ἀπείρους ἡμῶν περιπετείας. Ἡ γυνὴ εἶναι τὸ μυροδόλον ῥόδον εἰς τὸν ἀκανθῶδη τῆς ὑπάρξεώς μας κῆπον· οἱ μελισταγεῖς αὐτῆς λόγοι εἰσὶν οἰονεὶ ζεφυρίτις αὔρα εἰς τὴν κατάξηρον τῆς πενίας ἔρημον, ἀναψύχουσα τὸν κατάπονον ὁδοιπόρον· αἱ δὲ ἀκτῖνες τῆς μελιχίου αὐτῆς ψυχῆς, ἣτις ἀντιφαιδρύνει πᾶσαν ἡμῶν χαρὰν καὶ ἐλπίδα εὐτυχίας, ἀντανανκῶσι τὴν αἴγλην τοῦ ἐλπιδοφόρου ἀστέρος κατὰ τοὺς θελλῶδεις τῆς δυστυχίας κλύδωνας.

Ἀνατέλλει ἡ ῥοδοδάκτυλος ἠώς· ἡ γυνὴ, ὀδηγούμενη εἰς τοῦ Ὑμεναίου τὸν βωμόν, μειδιῶσα, ἀγνὴ τῇ καρδίᾳ καὶ λευχεύων, διακηρύσσει ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων τὸν ἄνδρα ὡς νικητὴν αὐτῆς, εἰς δὲ τὰς χεῖρας του ἐναποτίθησι πλοῦτη, ἐμπιστοσύνην, ζῶην, καρδίαν διάνοιαν! Τρισόλιθιος ἡμέρα καὶ χαρὰ εἶναι ἐκεῖνη, καθ' ἣν βλέπει ὁ ἄνθρωπος εἰς κῆπον εἰρήνης καὶ ἔρωτος νὰ μεταβάλληται πάραυτα ἡ αὐχμηρὰ ἔρημος, τὸ χέρσον δάσος ὅπου ἔζη μονήρης· ἡ δὲ καρδιά του, κενὴ τὸ πρότερον, περιλυπὸς, ἀσυμπλήρωτος, ἀγάλλεται ἐν τῷ ἐπανευρίσκειν τὸ προσφιλέστατον τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ μέρους, ὅπερ τῷ ἀπέλειπεν. Ἀμφοτέρα δὲ τὰ ὄντα ταῦτα ὑπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν αἰγίδα συνεσφιγμένα, ὑπερῆδύονται, συμμεθύσκουσι, κατακορέννυνται ὑπὸ Ἐρωτος, φιλίας καὶ πίστεως.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

**

ΤΟΣΚΑΝΙΚΟΣ ΓΑΜΟΣ

ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ.

Συνίχθια 8ρα σελ. 111.

Τῆς Ἰουστίνης ὅμως ὁ βίος ἦν ἀληθῶς ἀχρωμάτιστος καὶ ἄνευ ἐνδιαφέροντος. Τὴν μὲν πρῶταν προσήχετο, κατὰ δὲ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας κατεγίνετο εἰς τὰ οἰκιακὰ αὐτῆς ἔργα, καὶ τὸ ἐσπέρας ἠσχολεῖτο εἰς πολλὰ καὶ κοπιώδη κεντήματα, εἰς πλεξίματα καὶ ἐπιδιορθώσεις ἢ καθαρισμούς. Ἐν γένει δὲ κατεγίνετο πάντοτε μετ' ἐπιτηδεϊότητος καὶ νοημοσύνης ἢ ἐμπειρίας, κινουμένη ἐκ τοῦ αἰσθηματος. Ἡ δέσποινα Ἐλένη ἦτο φιλόστοργος καὶ καλοπροαίρετος γυνὴ, πλὴν αἱ θεωρίαι τῆς δὲν ἦσαν εὐκρινεῖς. Ἐὰν εἶχεν εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς Ἰου-

στίνης ἤθελεν ὑπανδρευθῆ δεκαετῆς καὶ θὰ εἶχε τὴν καρδίαν καὶ τὴν κεφαλὴν πλήρη θελκτικῶν φροντίδων πρὸς πέντε τουλάχιστον ὑγιᾶ καὶ πνευματώδη παῖδια, πρὸς τὰ ὁποῖα, ἦτο βεβαία ὅτι θὰ τὰς ἐπεδαδαψίλευεν ἐν ἀφθονίᾳ. Ἡ κενότης δὲ τῆς καρδίας, δι' ἧς κατετράχετο κατὰ τὰς ἀληθείς τῆς καρδίας τῆς ὁμῆς ἢ πτωχὴ καὶ ἀνάσθητος Ἰουστίνῃ, ἦτο ξένη καὶ ἀγνωστος εἰς αὐτήν. Ἔως οὗ δὲ αὐτὴ ὑπανδρευθῆ, ἢ ἐν μοναστηριῷ ζωῆ τῆς ψυχαίστει αὐτήν· ἀλλ' ἡ Ἰουστίνῃ ἔσχε πλειότερας διασκεδάσεις καὶ ποικιλίας παρ' ὅσας ἐκεῖνη εἶχεν ὡς κόρη. Τί ἠδύνατο νὰ ἐπιθυμήσῃ λοιπὸν; — Ἄλλ' ἡ δέσποινα Ἐλένη ἐλησημόνησεν ὅτι ἐνυμφεῖσθαι δεκαεξαέτις· ἐν τῇ προῖμωτάτῃ ἡλικίᾳ αὐτῆς εἶχε κορεσθῆ διασκεδάσεων καὶ ἀπέκαμεν. Ἡ δὲ Ἰουστίνῃ εἶχεν ἀφανισθῆ ἐκ τῆς ἐξασθενήσεως εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτῆν τοῦ βίου, δν ἤρχισεν καὶ εἰς τὸ μετέπειτα. Ἄλλ' ἡ δέσποινα Ἐλένη ἦτο εὐκανόνιστόν τι πνεῦμα, ὅπερ νομίζει ὅτι ἡ ὄρεξις περιμένει εὐκαιρίαν νὰ πληρωθῆ, καὶ ἐπομένως, ὡς αὐτὴ ὑπῆρξε περιμείρασα (rimasta, κατὰ τὸν ἰταλικὸν ἐκφραστικὸν ὄρον) ἠδύνατό τις λοιπὸν νὰ εἶπῃ ὅτι ἡ Ἰουστίνῃ τῆς δὲν ἦτο εὐτυχῆς.

Τὴν πρῶταν ἡ Ῥόζα ἐλθοῦσα ἔμαθε τὰ νέα, καὶ συνεχάρη τὴν δεσποινίδα, ἀλλὰ πολὺ συντόμως καὶ ἄνευ παρατηρήσεων. Ἐπεράτωσε δὲ τὸ ἐργόχειρόν τῆς μετὰ μεγάλῃς γοργότητος, καὶ ἀνεχώρησεν, ἅμα τὸ ἐτελείωσε. Μετὰ ἡμίσειαν δ' ὥραν διεκρίνετο καθημῆνη εἰς μικρὸν τινα καθηγητικὸν σκίμποδα, ἐντὸς σπουδαστηρίου εὐρισκομένου εἰς τὸ τέταρτον πάτωμα οἰκίας κειμένης ἐν «Ὁδῷ Καλζαγιόλην» (Via Calzajoli), ὀμιλοῦσα παρὰ τὸ σύνθηδες αὐτῆ, μετὰ πολυλογίας καὶ γλυκύτητος, πρὸς τινα ὑψηλὸν καὶ ὠραῖον ἄνδρα ἀκροώμενον αὐτῆς προσεκτικῶς καὶ ἐν σιωπῇ. Τὴν σιωπὴν δὲ ταύτην ἴσως ὁ κύριος ἐτήρει ἀναγκαζόμενος ἐκ τῆς ἐπιμόνως ἐπιτεινομένης σφοδρότητος τοῦ δικανικοῦ λόγου τῆς Ῥόζας.

— Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς εἶπω ἄλλο, ἐκράυγασεν ἡ Ῥόζα ἐπὶ τέλους, εἰμὶ ὅτι πρέπει νὰ ἐμποδισθῆ τὸ συνοικέσιον αὐτό. Γνωρίζω αὐτὴν τόσον καλά, ὥστε πιστεύω ὅτι θέλει ἀποθάνῃ, ἐὰν ὑπανδρευθῆ αὐτὸν τὸν κόμητα Σίμονα, ἢ ταλαίπωρος! Πολλὰκις ἤκουσα περὶ αὐτοῦ. Ἀνεψιός μου τις ἐνυμφεῖσθαι νεάνιδα τινα ἐκ τῆς Μαντεκιάρας, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ αὐτὴ γνωρίζει τὸν περίφημον αὐτὸν κόμητα. Εἶναι ἄνθρωπος μοχθηρός! Σκέπτομαι

τί ἔπαθεν αὐτὸς ὁ ἠγούμενος, ὅστις εἶναι πραγματικῶς ἀθῶος, καὶ βιάζεται νὰ περατώσῃ τοιοῦτον συνοικέσιον.—Πλὴν πρέπει νὰ ἐμποδισθῇ.

— Πῶς; ἠρώτησεν ὁ κύριος.

Τὸ μονοσύλλαβον δὲ ἐρώτημα ἐχρησίμευσεν ὡς καταδόθρα εἰς τὸν χεῖμαρρον τῶν λόγων τῆς Ῥόζας. Ἡ Ῥόζα ἔπαυσε μὲν, ἀλλὰ μετὰ ζῶητοτέρας εὐκολίας ἐπανήρχισε μετ' ὀλίγον.

— Αὕτη δὲν πρέπει νὰ θυσιάσθῃ. Ἐγνώρισα αὐτήν, ἀφότου ἦλθεν ὡς τις μικρὸς καὶ ὠχρὸς ἄγγελος εἰς τὴν οἰκίαν τῶν Βεντιβολίων, καὶ ἐκέρδησε ἀπάσας ἡμῶν τὰς καρδίας διὰ τῶν χαριέντων τρόπων της, καὶ ἀφ' ὅτου μοι εἶπες ὅτι ἠγάπας αὐτήν καὶ ὅτι ἀπεφάσισας νὰ τὴν κάμῃς σύζυγόν σου.— Ἐννοῶ, ἕως οὗ γείνη γνωστὸν τοῦτο.— Ἐγὼ ἀπεφάσισα νὰ γείνη, ὅπως εἶπες. Ὁ,τι ἡ Ῥόζα θέλει νὰ γείνη, εὐρίσκει συνήθως μέσα νὰ γείνη. Ὁ,τι γείνη, ἄς γείνη, ἀλλ' ἡ δεσποσύνη δὲν θὰ ὑπανδρευθῇ τὸν κόμητα Σίμωνα. Εἰμπορεῖτε νὰ προτείνετε ἀμέσως εἰς τὴν δέσποιναν Ἐλένην.— Ὁχι, δὲν πρέπει τοῦτο νὰ γείνη ποτέ, ὀφείλομεν πρῶτον νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ τὸν κόμητα Σίμωνα.— Ὁ, εἶπω εἰς τὴν ἀνεψιάν μου, ἧτις εἶναι μία πολύλογος καὶ ἀκριτόμυθος, μία ῥωποπερηθρα, νὰ διαδώσῃ εἰς τὴν Μοντικιάραν, ὅτι ἡ Ἰουστίνια εἶναι— ἡ τοῦλάχιστον ἡ μήτηρ της ἦτο— φθισικὴ. Ὁ κόμης Σίμων ἀποστρέφεται τὴν τοιαύτην ἀσθένειαν.

— Πότε εἶπετε ὅτι ἡ δεσποσύνη Ἰουστίνια θέλει εἶναι εἰς Σάν-Βενεδέτον;

— Τὴν πρωίαν τῆς Δευτέρας θὰ ἀναχωρήσῃ αὐριον Σάββατον, καὶ θὰ ἐπιστρέψῃ τὴν ἐσπέραν τῆς Δευτέρας.

Τὴν ἐσπέραν τῆς Δευτέρας ἐπανῆλθον ὅτε δὲ ἡ Ἰουστίνια εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ἡ καλύπτρα αὐτῆς, καταβεβιασμένη οὔσα κατὰ τὸ ἡμισυ ἐπὶ τοῦ προσώπου, δὲν ἄφινεν αὐτὸ νὰ φαίνεται. Ἡ ὥρα ἦτο προαχωρημένη καὶ τὸ εὐρὸ δῶμα ἦτο πλήρες σκότους. Μόνη ἡ ἀργυρᾶ λυχνία ἐξέπεμπεν ἀμυδρὸν τινα κύκλον φωτός. Ἡ δέσποινα Ἐλένη, ἧτις ἐστερέθη τῆς εὐχαρίστου συντροφίας της κατὰ τὰς τρεῖς ταύτας ἡμέρας, ὑπεδέχθη αὐτὴν λίαν εὐχαρίστως. Παρεκάλεσεν αὐτὴν νὰ σπεύσῃ καὶ νὰποθέσῃ τὸν πῖλόν της. Ἐκεῖνης δὲ ἀποχωρησάσης, ἡ δέσποινα Γασπάρια καὶ ἡ δέσποινα Ἐλένη εἰσῆλθεν εἰς σπουδαίαν καὶ ζῶηραν συνδιάλεξιν ἀφορῶσαν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταξειδίου

αὐτῶν, ὅπερ κατὰ τὸ λέγειν αὐτῆς ὑπῆρξεν εὐτυχές.— Ὁ κόμης Σίμων κατευχαριστήθη διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν του.

— Εἶπεν ὅτι εἶναι χαριστέρα καὶ νεωτέρα, ἀφ' ὅ,τι προσεδόξα.

— Ἐκεῖνος ὅμως;

— Ἄ! ἐκεῖνος φαίνεται ἐξαιρετος ἄνθρωπος ἠλικιωμένος, ἀληθῶς, ἀλλ' εὐπρεπῆς καὶ λίαν γενναῖοφρων. Ἐφερον ὠραίαν μαργαριτοφόρον καρφοβελόνην μὲ μετάλλιον καὶ ἐνώτια μαζύ του καὶ τὰ ἐδώρησεν εἰς τὴν Ἰουστίνην. Συγχρόνως δὲ μὲ αὐτὰ τῇ ἔδωκε καὶ τὴν εἰκόνα του ἐν μικρογραφίᾳ, ὅτε τὴν ἀπεχαιρέτισε, τῇ εἶπε δὲ ὅτι θέλει τῇ γράψῃ.

— Πῶς ἐφάνη ἡ Ἰουστίνη; εὐχαριστημένη;

— Ἐφάνη ὡς φαίνεται πάντοτε, ἡσυχος καὶ σοβαρά. Ἰσως ἦτο κουρασμένη, ὡς ἐγὼ καὶ ἡ ἀγαθὴ παρῆλιξ ἐποίησε παρατεταμένον χάσμημα, ὅπερ ἐδήλου ὅτι ἡ κόπωσις διήρκει ἀκόμη πλὴν ἡ κυρία Ἐλένη ἦτο λίαν ἀνήσυχος, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν ἀφήσῃ τόσον ταχέως εἰς ἀνάπαυσιν,

— Εὔρε τὸ Σάν-Βενεδέτον πολὺ μεταβεβλημένον;

— Παραπολύ.

— Πρέπει νὰ εἶναι διότι λείπει ἀπὸ ἐκεῖ δεκατέσσαρα ἔτη. Εἶδε κανένα ἐκεῖ τὸν ὁποῖον νὰ ἐγνώριζεν;

— Ὁχι... ἄ... ναί! ὅτε ἐπήγαγε νὰ ἴδῃ τὰς στηθείσας εἰκόνας πρὸς ἀνάμνησιν τῆς μητρὸς της, τὰς ὁποίας ὁ παλαιὸς των φίλος, ὁ ἱερεὺς, ἤγειρε πρὸ τοῦ θανάτου της εἰς τὴν ἐκκλησίαν, μοι εἶπεν ὅτι συνήντησε τὸν ἐξάδελφόν της.

— Ἄ, λοιπὸν αὐτὸς ζῆ ἀκόμη ἐκεῖ;

— Ὁχι, εἶναι ἔμπορος εἰς Πιστόγιαν.

Καὶ ἡ πτωχὴ Γασπάρια ἀπεκοιμήθη, πρὶν ἢ ἀκούσῃ τὴν ἀπάντησιν τῆς δεσποίνης Ἐλένης.

Ἡ κ. Ἐλένη, ἰδοῖσα ὅτι ἦτο ἀνωφελὲς νὰ ἐρωτήσῃ πλείοτερα, καὶ ὀπισθοχωρήσασα, ἐψιθύρισε: «Πτωχὸ παιδί! πόσον εἶμαι εὐχαριστημένη ὅτι τὰ πάντα διευθετήθησαν. Εἶμαι βεβαία ὅτι αὕτη εἶναι ἀξία τῆς τύχης ἣν ἔλαβε.

Ἐν τούτοις τὸ πτωχὸ παιδί ἐπορεύθη καὶ ἠλάξε τὰ φορέματά του καὶ διευθέτησε τὴν κόμην του, εἶτα δὲ, καθῆσαν εἰς τι χαμηλὸν κάθισμα, παρὰ τὸ τραπέζιον, προσεπάθησε νὰ συναθροίσῃ ἐν τῇ διαγοίᾳ του τὰς σκέψεις αὐτοῦ.

Ἐθεώρησε περὶ τὸ δωμάτιον, ἐν ᾧ ἐπὶ δεκατέσσαρα ἔτη, καὶ, παράξενον νὰ τὸ εἶπῃ τις, ἐφάνη ὡς ξένη κατοικήσασα αὐτό. Παρατήρησε τὴν σμικρότητα τοῦ περιειργάσθη τὸν θώρακα τοῦ φορισμοῦ της, ὅπερ ὑπῆρξε τὸ ἀντικείμενον τοῦ θαυμασμοῦ της, ὅτε κατὰ πρῶτον εἶδεν αὐτόν, διὰ τὴν χαρίεσσαν ψηφοθεσίαν του ἐξ ἐλέφαντος καὶ ἐβένου, καὶ διὰ τὸ μέγιστον μὲν καὶ πολυποικίλον κλειδίον, ὅπερ ἐχρησίμευσεν ὡς χεῖρις διὰ τὸ ἀνοίγμα τῶν συρταρίων, ἀλλ' ὅπερ ἦτο ἐντελῶς ἀνίκανον νὰ χρησιμεύσῃ. Παρατήρησε τὸ καλλυντήριόν της τραπέζιον, ἐπεστρωμένον διὰ τεχνήντας πεποικιλμένου τραπεζομανδηλίου, παρυφασμένου διὰ κυματίων, ἔργου τῶν χειρῶν της, καὶ ὑποβαστάζοντος μικρὸν ἀργυροπλασιωμένον κάτοπτρον, ἴδιον αὐτῆς κτῆμα, ὡς ἀνῆκον εἰς τὴν μητέρα της, ἀνέβλεψε πρὸς τὸ ὑψηλὸν παράθυρον, βλέπον πρὸς τινα περιβόλον, ἔνθα οὐδὲν ἄλλο ὑπῆρχεν εἰμὴ χόρτος, ἀχρηστος πλέον, καὶ ἐν τῇ γωνίᾳ ὑψηλῇ τις κυβάρισσος. Ὁ οὐρανὸς ἐν τῷ τοπεῖφ τῆς κυπαρίσσου ταύτης ἦσαν τὰ μόνον ἀντικείμενα, ἅτινα ἠδύνατο νὰ βλέπῃ ἀπὸ τῆς κλίνης της. Ἐβρίψε τέλος τὸ βλέμμα εἰς τὴν μαργαριτοστόλιστον Παναγίαν καὶ τὸν ἀργυροῦν Ἐσταυρωμένον, ἅτινα ἐκρέμαντο παρὰ τὴν κλίνην της, καὶ τὰ ὁποῖα ἀνῆκον ἐπίσης εἰς τὴν μητέρα της. Ὁ σταυρὸς καὶ τὸ μικρὸν κάτοπτρον ἦσαν τὰ μόνον πράγματα ἐν ὄλῳ τῷ δωμάτιῳ, ἅτινα ἡ Ἰουστίνια ἐκάλει ἰδικὰ της, ἐκτὸς τῶν δύο μαροκινῶν ἐζωγραφισμένων κιβωτίων, τὰ ὁποῖα εἶχε καταβιάσει καὶ ἐπιθέσει εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἅτινα ἦσαν θέματα τοῦ μέλλοντός της. Διὰ πρῶτην φορὰν ἡ μεγάλη μοναξία καὶ ἡ ἀνευ ἐλπίδος τύχη της ἐφαίνοντο κουράσασα αὐτήν. Ἦτο δὲ συνδεδεμένη μὲ τὸ παρελθὸν μὲν διὰ τῶν λειψάνων τούτων τοῦ θανάτου, μὲ τὸ μέλλον δὲ διὰ τῶν δώρων ἐκεῖνων, ἅτινα δὲν θὰ ἐπροξένουν ἄρα χειροτέραν ζῶην ἢ τὰ τοῦ θανάτου ἐν τῷ μέλλοντι; Ἡ κόρη ἐφοικίασεν.

Ἐὰν ὁ κόμης Σίμων ἦτο ἀπλῶς γέρον τις ἀνὴρ μὲ ψαρὰν κόμην καὶ σεβαστὴν μορφήν, ἡ Ἰουστίνια θὰ ἦτο ἐντελῶς ἱκανοποιημένη πλὴν ὁ σύζυγος, εἰς δὲ αὕτη προσήχθη, ἦτο μικροῦ ἀναστήματος καὶ παχύτατος ἄνθρωπος, οὗ τινος τὸ πρόσωπον ἐρρύτιδουτο ὑπὸ τῆς πολυροϊότητος. Ἡ φενάκη, ὁ μύσταξ καὶ ἡ γενειὰς αὐτοῦ ἦσαν εἰς δυσάρεστον ἀντίθεσιν πρὸς τὴν μελανότητα τῶν ὀφθαλμῶν του. Ἡ φενάκη μάλιστα ἦτο ἐσυρμένη τόσον χαμηλὰ ἐπὶ τοῦ μετώπου του, ἵνα κρύψῃ τὰς πολυπληθεῖς πτυχὰς του, ὥστε ὁ τόπος τοῦ εὐγενεστέρου μέρους τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς, ἦτο ἐντελῶς κεκαλλυμένος ἢ κεφαλή του, ἧτις ἦτο ἅπασα πρόσωπον καὶ κρανίον, δὲν ἐπαρουσίαζεν εὐχάριστον θέαν, καὶ μολονότι ἡ διαβεβαίωσις δύναται νὰ φανῇ παράδοξος, εἶναι ὅ-

μως ἀληθές ὅτι ἡ φενάκη ἐπιδεικτικωτάτη ἐπὶ τὸ μέτωπον καὶ τὴν κεφαλὴν, ὡς κεχρωματισμένη, καὶ γενειὰς εὐρεῖα, πρὸς δε καὶ ὀδόντες τεχνικοὶ προέχοντες, ἀποτελοῦσιν μάλιστα μετὰ τοῦ ἀγρίου ἐκεῖνου βλέμματος, τὴν εἰκόνα τοῦ περι οὗ ὁ λόγος προσώπου λίαν ἐπιβλητικὴν καὶ ἀποτρόπαιον. Ἡ πρώτη ἐντύπωσις τῆς Ἰουστίνης ὑπῆρξεν ὁ φόβος, ἡ δὲ δευτέρα ἡ ἀηδία. Ὁ κόμης Σίμων ἦν λίαν ἐρωτότροπος εἰς τὰς ὀμιλίαις του πλὴν ὑπὸ τὸ ἐπίπλαστον αὐτὸ ἐξωτερικὸν διεκρίνετο ζῶιδές τι καὶ κυνικόν, προκύπτον ἐνθεν κακείθεν.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τῆς δυστυχῆς Ἰουστίνης αἱ συναισθήσεις ἦσαν ἀκριβῶς οἷαι καὶ αἱ τῆς ἀγγλίδος ἢ γαλλίδος, ἢ καὶ ἐλληνίδος Ἰσως, ἐάν τις τοιαύτη κόρη ἤθελέ ποτε τελεῆ εἰς τὴν θέσιν της. Ἡ Ἰουστίνη εἶχε βαθεῖαν αἰσθησὴν ὅτι ὑποχρεοῦται νὰ ὑπανδρευθῇ ἐν πάσῃ θυσίᾳ, καὶ καθὼς φύλλον τι ἐπιπλέον ἐπὶ τινος ρεύματος γλυκεῖος ὕδατος κατεροχόμενου πρὸς τὴν ἀλμυρὰν θάλασσαν, ἀκολουθεῖ τὸ πεπρωμένον. Αἰσθημα ὅμως ἀποστροφῆς διηγέρθη ἐν τῇ ψυχῇ της ἐκ φυσικοῦ ἐνστίκτου ταραχὴ τις ἰσχυρὰ διεγερθεῖσα ἐν ἑαυτῇ, ἐκεῖνου ὀμιλοῦντος, ἐπέφερε παλμούς εἰς τὴν καρδίαν καὶ τοὺς κροτάφους τῆς νεάνιδος, καὶ κοπώδης τις ἐρυθρότης διεχύθη ἐπὶ τοῦ προσώπου της, φεύγουσα αὐτὴν καθ' ὅλην τὴν ὀμιλίαν καὶ κατ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν ὥραν τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ. Ἡ ἀσυνήθης αὕτη ταραχὴ ἦτο ὅπως δὴ ποτε δεδικοιολογημένη διότι ὁ κόμης Σίμων εἶχε κατ' ἀρχὰς δυσαρεστηθῇ, ὡς ἰσοστροφόμενος τὴν γυναικεῖαν ἀβρότητα πλὴν ἔπειτα ἡ δυσάρεστος ἐκεῖνη ὑπόψια τοῦ ἐξαληφθεῖσα τὸν ἐχαροποίησεν. Ἡ Ἰουστίνια ἐφάνη μὲν ἐλαφρὰ, πλὴν ἡ εὐεξία της καὶ ἡ ὑγεία διεκρίνετο ἐν τῇ καθαρᾷ καὶ λαμπρᾷ αὐτῆς διασκευῇ, καὶ εἰς τὰ ἀγαράζοντα αὐτῆς ὄμματα. Ὁ κόμης λοιπὸν εὐχάριστήθη παραπολύ ἡλπιζε δὲ ὅτι καὶ ἐκεῖνη θὰ εὐχαριστήθῃ διὸ δὲν ἔκαμεν ἐπὶ ματαίῳ τὸ ταξειδίον του. Ἐπεθύμησε μάλιστα νὰ ἠδύνατο νὰ ἐνυμφεύετο αὐτὴν ἀμέσως καὶ νὰ λάβῃ αὐτὴν μαζύ του καὶ νὰ θέσῃ αὐτὴν παραχρῆμα ἡγεμόνα τῆς οἰκίας του. Ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ τοῦτο ὑπῆρχόν τινες νομικαὶ διατυπώσεις, χάριν τῶν ὁποίων ἀπητέτο ἀναβολὴ τις. Πᾶν δὲ ὅ,τι ἐπεθύμει ἤδη ἦτο νὰ ἀπολαύσῃ εὐχάριστον τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἦσαν ὄμοιο.

Ἐλαβε δὲ τὰς δύο κυρίας εἰς ἐκδρομὴν ἱππευτικὴν, ἧτις ἐπησχόλησεν αὐτὰς ὅλην τὴν πρωίαν μετὰ ταύτην ἠκολούθησε τὸ μᾶλλον ἐπίμνηκες καὶ λίαν κοπιώδες γεῦμα, τὸ ὁποῖον ἡ Ἰουστίνια εἶχε ποτὲ συμμερισθῇ. Ὁ κόμης Σίμων ἦτο εἰς bon vivant, ἄνθρωπος εὐθυμος καὶ καλοπροαίρετος, διατάσσων δὲ μόνος του τὰ τῆς τραπέζης. Μετὰ δὲ τὸ γεῦμα λαβοῦσα τὴν μικρο-

γραφικὴν φωτογραφίαν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὰ τιμαλ-
φῆ κοσμήματα, ἅτινα παρουσίασε καὶ προσέφερεν
αὐτῇ ἡ γαμβρός, ἣ μνηστὴ ἀνεχώρησεν. Εἶναι δὲ
πρῶτον ἴσως νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν λέξιν
μνηστὴν, διότι ἀμφότεροι δὲν ἠδύναντο εἰσεῖτι
νὰ μνηστευθῶσιν, μέχρῃς οὐδὲ κόμης Σίμων γράψῃ
εἰς τὴν δέσποιναν Ἑλένην καὶ τακτοποιήσῃ τὴν
ὑπόθεσιν μετ' αὐτῆς, πλὴν ἐννοεῖται ὅτι ἀμφοτέ-
ρωθεν ἡ ὑπόθεσις ἤρξατο νὰ τακτοποιηθῆται καὶ
ὅτι ἅμα συναντηθῶσι καὶ πάλιν θέλουν στεφανωθῆ.

Τὴν νύκτα ἐκείνην ἡ Ἰουστίνα δὲν ἐκλείσεν
οὐδόλως τοὺς ὀφθαλμοὺς της. Ἐφρικίασεν ἐν σω-
ματικῇ ἀσθενείᾳ ἐνόησε δὲ ὅτι προσεβλήθη ὑπὸ
πυρετοῦ κατὰ τὴν μακρὰν ἰσπασίαν τῶν, καὶ
θερμῆ τις ἐρυθρότης διεχύνετο ἐπὶ τοῦ προσώπου
της, ὁπότε ὁ κόμης Σίμων ἀπευθύνετο εἰς αὐτήν.
Ἦτο δὲ ἀνάγκη νὰ χωρισθῶσι ταχέως, καὶ ἐ-
πειδὴ ἡ δέσποινα Γασπάρρα, οὔσα ὀρθία καὶ ἐν-
δεδυμένη ἠθέλησε νὰ ἀπολαύσῃ ἀκόμη τὴν τε-
λευταίαν στιγμὴν ἐν διασκεδάσει, ἡ Ἰουστίνα
ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν νὰ ἴδῃ τὴν εἰκόνα τὴν
ἀνατεθειάν εἰς τὸν τάφον τῆς μητρὸς της. Εὐ-
ρίσκετο δὲ παρὰ τὸν πρὸς ἀριστερὰν τῆς πύλης,
καὶ περὶ αὐτὴν ἦσαν περιειλιγμένα λευκὰ τινὰ καὶ
ἐρυθρὰ εὐθαλῆ ῥόδα, ἅτινα ὑπεμίμνησκον αὐτῇ
ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἦτο ἑορτὴ τῆς Ἀγίας
Δωροθέας. Γονυπετήσασα δὲ τότε πρὸ τοῦ μνήμα-
τος πρὸς τὸν ναόν, ὅπως προσευχηθῆ ἦνωσεν εἰς
τὴν προσευχὴν της καὶ τὰ ὀνόματα τῶν φίλων
της, — τὸν ἄγνωστον μάλιστα ἐκείνον, ὅστις ἔ-
δωκεν αὐτῇ τὴν εὐχαρίστησιν τῆς ἀναμνήσεως
τῆς μητρὸς της. Ὅτε δὲ ἠγέρθη καὶ ἐγκατέλιπε
τὴν θέσιν ἐκείνην, εἰς κύριος ἐπροχώρησε πρὸς αὐ-
τὴν νὰ τῇ ὁμιλήσῃ, καὶ πιθανῶς τὴν ἐγνώριζεν.
Ἐἶχε τι εἰλικρινὲς καὶ ἐπαγωγὸν ἐν τῷ προσώπῳ
αὐτοῦ, ὅπερ ἦν οἰκτεῖον καὶ γνωστὸν τῇ νεάνιδι
πλὴν δὲν ἐνεθυμεῖτο ἀκριβῶς τὸν ἄνθρωπον.

Δ. Π. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
καθηγητὴς.

(ἔπεται συνέχεια)

Ο ΛΥΚΟΥΡΣΙΩΤΗΣ

Νὰ τραγουδήσω δὲ ῥαυρῶ, ... ἀφήστε με νὰ κλάψω...
Νὰ κλάψω ναί... τί μ' ὤρελοῦν τὰ λούλουδ' ἂν ἀνθίζουν
καὶ τ' ἀηδονίχιζα ἂν κελαηδοῦν; Ἡ λάβρα τῆς κα διασμου
λέ; καὶ μαυρίζει ὅ,τι καὶ ἂν ὄθω... παντοῦ βλέπω φέβρα...
βλέπω παντοῦ ἕνα πλέθρο μ' αἱματομένα χέρια
νὰ μοι φωνάζῃ ἀδιάκοπα μὲ φοβερῇ βραχνάδᾳ,
εἰσὶται βραγχιε... ἐλευθερὴ δὲν ἔχεις οὐ πατρίδα!...
Ἄχ! πῶς μπορεῖ ὅποιος χαιρετῆ ἐλευθερὸς τὸν ἦλιο
νὰ ἀθανάτη τί αἰσθάνεται ἡ ἀχαρὴ καρδιά μου,
ὅταν θυμοῦμαι πῶς σκλαβιά καὶ ματωμένον χῶμα
εἶν' τῆς ζωῆς μου σύντροφος;... Τέτοια ζωὴ τί αἰεῖται!...
ζωὴ χωρὶς ἀνάστασι, ζωὴ τυραγνισμένη!
γὲν εἶν' χαρὰ γιὰ τὸ ῥαγιά! — καὶ ὁ ὕπνος ἂν προφθάσῃ

τὸ χαυνωμένο ἄματι τοῦ γιὰ μὰ στιγμὴ νὰ κλεισῇ,
ξαλαφιασμένος ἐξυπνῆ, τρεμάμενος πετιέται,
γιατὶ ὄνειρεύετ' αἵματα καὶ θρήνους καὶ σφαγαῖς.
Δὲν ἔχει φόβο στὴ καρδιά! Ὄχι, δειλὸς δὲν εἶναι!
μόν' ἔχει ἀνήλικα παιδιὰ ποῦ ὁ δύστυχος λατρεύει,
καὶ λαχτορ ζεὶ ὁ ἄμοιρος μὴν τ' ἄπιστα μαχαίρια
χορτάσσουν τὴ δίψα τους; τ' ἀδύνατα κορμιά...
καὶ καλοπιάνει τὸ φονιά... ὁ πόνος τότε βάζει
γιατὶ ἡ καρδιά τ' ἀπόμεινε τοῦ δύστυχου ῥαγιά...
Θυμοῦμαι... εἶχα ὁ ἄμοιρος πατέρα, μάνα, τέρι,
καὶ τρία ἀνήλικα παδιά... καὶ τώρα σὺ μονάχα (1)
χρυσὸ παιδί μ' ἀπόμεινες... εἰ τὴν ἀγκαλιὰ σ' ἐπῆρα,
κ' αἱματομένο; τὰ νεκρὰ κορμιά ποδοπατώντας
τῆς μάνας σου, τῆς μάνας μου, τοῦ δούλου μου πατέρα,
σ' ἐγλύτωνα ἀπὸ θάνατο φρικτὸ τυραγνισμένο...
Ὅταν θυμοῦμαι: τὴ στιγμὴ ποῦ μπένοντας ἀκούω
τὸ σπαραχτὸ ξεψύχισμα τοῦ γέρου μου πατέρα,
τῆς γυναικὸς μου τῶν παιδιῶν, καὶ ἄθυμθω τὸ βόγγο
ποῦ μ' ἔσφαξε μὲς τὴ καρδιά, τὸ βόγγο ποῦχε ἀφήσῃ
ἡ μάνα μου ὅταν σπάραζε στὰ χέρια τοῦ φονιά τῆς,
αἰσθάνομαι εἰ ταί; φ' ἔδοξαι μοῦ τὸ αἶμα νὰ παγώνη...
καὶ τρομερῇ ἐκδίκῃσι τὸ στήθός μου πληγόνει.
Σκυλιά...! Δὲν εἶσθαι σεὶ σκυλιά, δὲν εἶσθαι σεὶ φονιάδες!
Εἶνα: φονιάδες οἱ σοφοὶ τοῦ κόσμου κυβερνήταις
τὸ αἶμα σεῖ: ἂν πίνετε, αὐτοὶ τὴ δίψα σβύουν,
αὐτοὶ ποῦ χριστὰ οὐς τοὺς λέν, καὶ χριστιανοὺς σταυ-
[ρόνουν...]

Μὴ σὲ τρομάξ' ἡ ὄψι μου, μὴ τρέμῃς, μὴ φοβάσαι...
δόμο, παιδί μου, ἔνα φιλή... γονάτισε παιδί μου...
καὶ κλάψε, κλάψε ἀπὸ καρδιά, τὴ προσευχὴ σου κάμε!
Μὴν κλάψῃς γιὰ τὸ θάνατο τῆς ἀχαρῆς σου μάνας,
Μὴν κλαῖς τὴ καταφρόνιά σου, μὴν κλαῖς γιὰ τὴ ζορ-
[κιά σου]

μόν' κλάψε γιὰ τὴν ἄωστη σκλαβιά ποῦ μᾶς μαραινέ. I
Ποῖς ἔξερει μὴ τὸ δάκρυ σου τὸν Πλάστη συγκινήσῃ
καὶ ξεποστειλῇ ἄλευθρα στὴ μαύρη μας πατρίδα!
Γιατὶ ὄω κάτω πο ὅς πονεῖ, ἀχ ποῖς ποθεῖ νὰ δώσῃ
βοήθεια ἔς τὸ κακότυχο καὶ ἄλυσωμένο δούλο!;
Ἐνὴ βοήθεια ἂν καρτερεῖ ὁ δούλος γιὰ νὰ λύσῃ
τὰ ἄλυσωμένα χέρια του, ποτὲ δὲν θ' ἀτενίσῃ,
ποτὲ τὸν ἦλιο ἐλεύθερος... Ὅσ τοῦ ξένου τὴ βοήθεια
Ἐλλάς ποτὲ μὴ βασιθεῖς ἂν θέλῃς ν' ἀναζήσῃς
καὶ τὰ παιδιὰ σου ἐλευθερὰ γλοκά νὰ χαιρετίσῃς...
Σήκω παιδί μου καὶ μὴν κλαῖς, μὴ κλαῖς καὶ δὲν ταιριάζει
νὰ κλαῖῃ παιδί τοῦ Λυκουρσιῶ μόν' ἄζησε παιδί μου,
ἄζησε γλήγορα... μαζί κ' οἱ δύο νὰ πεταχθοῦμε
ἔς τὰ ματωμένα χῶματα ἔς τὴν ἔρμη μας πατρίδα!
καὶ ν' ἀπεθάνουμε κ' οἱ δύο μὲ τὸ σπαθὶ ἔς τὸ χέρι
γιατὶ εἶναι κόλασι ἡ ζωὴ ἔς τοῦ τούρκου τὴ σκλαβιά.

Ἐν Κερκύρα

H. ZENEMBIΗΣ

1. Τὸ ποίημα τοῦτο αὐτοσχεδιασθὲν ἀπηγγέθη ἀπὸ
σκηνῆς. Ὁ Λυκουρσιώτης ἐνταῦθα ἀποτείνεται πρὸς τὸν
παῖδα, ὃν ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ ἐπὶ τῆς σκηνῆς.